

LEGALIZACJA POBYTU I PRACY W POLSCE

Broszura zawiera jedynie ogólne wskazówki dotyczące możliwości uzyskania przez cudzoziemców zezwoleń na pobyt w Polsce. Niniejsza informacja nie stanowi źródła prawa. Autorzy dołożyli należytej staranności, aby była ona zgodna z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Należy jednak pamiętać, że dotyczy ona typowych, mogących często występować przypadków i może nie w pełni odnosić się do poszczególnych spraw. Liczba i rodzaj dokumentów, których mogą żądać organy administracji w toku postępowania mogą różnić się od podanych w zależności od konkretnej sprawy.

Informacje zawarte w broszurze nie mają zastosowania do obywateli innych niż Polska państw członkowskich UE, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu oraz Szwajcarii i członków ich rodzin.

Szczegółowe regulacje określające zasady wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Polski zawiera ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2094, z późn. zm.). Inne ustawy mogą zawierać rozwiązania dotyczące wybranych zagadnień np. określać zasady podejmowania pracy przez cudzoziemców lub zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców.

Szczegółowe informacje określające zasady procedury administracyjnej w sprawach cudzoziemców określa ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm).

W przypadku wątpliwości, skontaktuj się z wydziałem właściwym w sprawach cudzoziemców w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce Twojego pobytu. Adresy i numery telefonów do urzędów wojewódzkich znajdują się w ostatniej części broszury.

1

PRACA W POLSCE – KIEDY MOŻESZ PRACOWAĆ?

SPIS TREŚCI

PRACA W POLSCE - KIEDY MOŻESZ PRACOWAĆ	5
DOKUMENTY UPRAWNIAJĄCE DO PRACY	13
MOŻLIWOŚĆ WYKONYWANIA PRAWY W PROCEDURZE LEGALIZACJI	21
ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ - CO DALEJ?	25

INFORMACJE OGÓLNE

Możesz wykonywać w Polsce pracę, jeżeli:

- przebywasz w Polsce **legalnie**

oraz

- posiadasz stosowne **uprawnienie do wykonywania pracy**, które może wynikać bądź z dokumentu uprawniającego do pracy, bądź z określonej sytuacji, która sprawia, iż możesz wykonywać w Polsce pracę bez tego dokumentu.

Przykłady:

1. *Cudzoziemiec posiada wizę w celu wykonywania pracy oraz zezwolenie na pracę. Cudzoziemiec może wykonywać w Polsce pracę, ponieważ przebywa legalnie – posiada wizę oraz posiada dokument uprawniający do pracy – zezwolenie na pracę.*

2. *Cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemiec może pracować legalnie, ponieważ przebywa w Polsce legalnie. Dodatkowo fakt posiadania zezwolenia na pobyt stały sprawia, iż może on wykonywać w Polsce dowolną pracę bez zezwolenia.*

3. *Cudzoziemiec posiada nieważną wizę oraz Kartę Polaka. Cudzoziemiec nie może wykonywać w Polsce pracy. Cudzoziemiec byłby co prawda zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, gdyż posiada Kartę Polaka, ale nielegalny pobyt w Polsce uniemożliwia podjęcie mu pracy.*

PEŁNY DOSTĘP DO RYNKU PRACY

Pełny dostęp do polskiego rynku pracy dotyczy sytuacji, kiedy możesz wykonywać pracę **bez posiadania dodatkowego dokumentu uprawniającego do pracy** u dowolnego pracodawcy i na dowolnych warunkach.

Masz pełen dostęp do polskiego rynku pracy, jeżeli:

- posiadasz status uchodźcy nadany w Polsce;
- udzielono ci ochrony uzupełniającej w Polsce;
- posiadasz zezwolenie na pobyt stały w Polsce;
- posiadasz zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE w Polsce;
- posiadasz zgodę na pobyt ze względów humanitarnych w Polsce;
- posiadasz zgodę na pobyt tolerowany w Polsce;
- korzystasz z ochrony czasowej w Polsce;
- posiadasz ważne zaświadczenie wydane przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w związku z toczącym się postępowaniem o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, ale jedynie takie, w którym nie wpisano pracodawcy, stanowiska pracy, wynagrodzenia, wymiaru czasu pracy oraz rodzaju umowy;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia na studiach stacjonarnych;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej naukowca;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy dla ofiary handlu ludźmi;
- posiadasz zezwolenia na pobyt czasowy dla posiadacza zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE w innym państwie członkowski UE;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny posiadacza zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE w innym państwie członkowski UE;
- przebywasz w Polsce w związku z mobilnością krótkoterminową pracownika ICT, mobilnością krótkoterminową naukowca lub mobilnością studenta;
- posiadasz Kartę Polaka oraz dokument legalizujący twój pobyt w Polsce;
- jesteś studentem studiów stacjonarnych w Polsce oraz posiadasz dokument legalizujący twój pobyt w Polsce;
- jesteś absolwentem polskich szkół ponadgimnazjalnych, stacjonarnych studiów wyższych lub stacjonarnych studiów doktoranckich na polskich uczelniach oraz posiadasz dokument legalizujący twój pobyt w Polsce.

Przykłady:

1. *Cudzoziemiec ukończył stacjonarne studia wyższe w Polsce oraz posiada wizę. Cudzoziemiec może pracować w Polsce u dowolnego pracodawcy na dowolnych warunkach, ponieważ jego pobyt jest legalny – jego podstawę stanowi ważna wiza oraz jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę – jest absolwentem stacjonarnych studiów wyższych.*

2. *Cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt czasowy i pracę. W decyzji o udzieleniu tego zezwolenia nie jest wskazany pracodawca, ani inne informacje dotyczące wykonywania pracy. Cudzoziemiec może legalnie podjąć pracę u dowolnego pracodawcy. Cudzoziemiec przebywa legalnie – zezwolenie na pobyt czasowy i pracę jest źródłem tego uprawnienia. Posiadane przez cudzoziemca zezwolenie na pobyt i pracę nie jest przypisane do konkretnego pracodawcy, więc może on dowolnie zmieniać pracę w okresie jego ważności.*

3. *Cudzoziemiec jest małżonkiem obywatela polskiego i z tego tytułu posiada zezwolenie na pobyt czasowy. Cudzoziemiec może legalnie podjąć pracę u dowolnego pracodawcy, ponieważ dokument legalizujący jego pobyt w Polsce uprawnia go do pracy.*

PODSTAWA PRAWNA:

art. 87 ust. 1 pkt 1 – 11d oraz ust. 2 ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1484).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2273).

Ograniczony dostęp do polskiego rynku pracy to sytuacji, kiedy **możesz wykonywać pracę na podstawie dokumentu uprawniającego do pracy**, w którym określony jest pracodawca, u którego możesz pracować oraz warunki na jakich możesz pracować.

Masz ograniczony dostęp do polskiego rynku pracy, jeżeli:

- Posiadasz zezwolenie na pracę i przebywasz na terytorium Polski na podstawie:
  - wizen, z wyjątkiem wizen wydanej w celu turystycznym;
  - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu;
  - wizen wydanej przez inne państwo obszaru Schengen;
  - dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo obszaru Schengen;
  - w ramach ruchu bezwizowego.
- posiadasz oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz jeden z ww. dokumentów legalizujących twój pobyt w Polsce;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, w którym wpisano pracodawcę, stanowisko pracy, wynagrodzenie, wymiar czasu pracy oraz rodzaj umowy;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji;
- posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, w którym wpisano pracodawcę, stanowisko pracy, wynagrodzenie, wymiar czasu pracy oraz rodzaj umowy;
- zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa;
- zezwolenie na pobyt czasowy w celu mobilności długoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż, w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa.

Przykłady:

1. *Cudzoziemiec posiada oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, które zawiera informację, iż będzie on pracował dla firmy X na stanowisku ogrodnika na cały etat. Cudzoziemiec posiada również wizę krajową (symbol D) w celu wykonywania pracy. Cudzoziemiec może legalnie podjąć pracę tylko w firmie X na stanowisku ogrodnika, ponieważ na takie dane ma wystawione ww. oświadczenie. Cudzoziemiec posiada też wizę, która pozwala mu na podjęcie w Polsce pracy.*

2. *Cudzoziemiec posiada zezwolenie pobytowe wydane we Włoszech i zaproponowano mu podjęcie pracy w Polsce jako kierownik zmiany w fabryce XY. Pracodawca XY uzyskał dla cudzoziemca zezwolenie na pracę. Cudzoziemiec może legalnie podjąć pracę tylko w firmie XY na stanowisku kierownika zmiany, ponieważ na takie dane wystawione jest zezwolenie na pracę. Cudzoziemiec posiada także legalny pobyt w Polsce, ponieważ posiada włoskie zezwolenie pobytowe. Należy jednak pamiętać, iż ww. zezwolenie pobytowe uprawnia go do pobytu w Polsce tylko przez 90 dni i powinien on wystąpić w Polsce o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę w celu kontynuowania zatrudnienia w naszym kraju.*

OGRANICZONY DOSTĘP DO RYNKU PRACY

3. Cudzoziemka przebywa w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, z uwagi na wykonywanie pracy jako architekt w firmie Z. Cudzoziemka dostała propozycję pracy także jako architekt w firmie ABC. Cudzoziemka nie może rozpocząć pracy w firmie ABC, ponieważ w decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę wpisany jest pracodawca Z. Jeżeli Cudzoziemka chce rozpocząć pracę w firmie ABC musi wystąpić o nowe zezwolenie na pobyt czasowy i pracę.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 87 ust. 1 pkt 12 ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

KIEDY MOŻESZ ZMIENIĆ PRACODAWCĘ?

Możesz dowolnie zmienić pracę, jeżeli posiadasz **pełen dostęp do rynku pracy**, czyli przykładowo posiadasz zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, w którym nie zamieszczono informacji o pracodawcy, stanowisku pracy, wynagrodzeniu, wymiarze czasu pracy oraz rodzaju umowy lub posiadasz zezwolenie na pobyt stały.

W przypadku, kiedy masz **ograniczony dostęp do polskiego rynku pracy nie możesz dowolnie zmieniać pracodawcy oraz warunków pracy**. W przypadku posiadania zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji dodatkowo możesz wykonywać pracę tylko w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

W przypadku, kiedy przebywasz w **ruchu bezwizowym, posiadasz wizę lub zezwolenie na pobyt czasowy oraz zezwolenie na pracę**, możesz rozpocząć pracę u nowego pracodawcy, jeżeli uzyska on dla Ciebie nowe zezwolenie na pracę.

Jeżeli przebywasz w **ruchu bezwizowym, posiadasz wizę lub zezwolenie na pobyt czasowy oraz oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** możesz rozpocząć pracę u nowego pracodawcy, tylko w sytuacji, kiedy uzyska on dla Ciebie nowe oświadczenie. Pamiętaj, że na podstawie ww. oświadczenia możesz pracować łącznie nie dłużej niż 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, nie zależnie u ilu pracodawców pracowałeś. Dodatkowo praca na podstawie ww. oświadczenia dotyczy tylko obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy.

Jeżeli posiadasz **zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, w którym wpisano pracodawcę, stanowisko pracy, wynagrodzenie, wymiar czasu pracy oraz rodzaj umowy** nie możesz na jego podstawie rozpocząć wykonywania pracy u innego pracodawcy. Możesz wystąpić jednak do wojewody właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu o zmianę zezwolenia, jeżeli chcesz wykonywać pracę:

- u innego pracodawcy użytkownika,
- na innym stanowisku,
- za niższe wynagrodzenie,
- w innym wymiarze czasu pracy.

Jeżeli chcesz zmienić pracodawcę musisz wystąpić o nowe zezwolenie na pobyt czasowy i pracę.

W sytuacji kiedy posiadasz **zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji i nie przepracowałeś w Polsce na jego podstawie jeszcze 2 lat**, nie możesz na jego podstawie rozpocząć wykonywania pracy u innego pracodawcy lub na innych warunkach. Możesz wystąpić do wojewody właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu o zmianę zezwolenia, jeżeli chcesz:

- wykonywać pracę u innego pracodawcy,
- zmienić stanowiska, na jakim jesteś zatrudniony,
- otrzymywać wynagrodzenie niższe niż określone w zezwoleniu.

Jeżeli posiadasz **zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji** i przepracowałeś w Polsce na jego podstawie już 2 lat, możesz zmienić pracodawcę, stanowisko pracy oraz wynagrodzenie bez konieczności zmiany zezwolenia, ale tylko jeżeli nadal będziesz pracował w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

Przykłady:

1. Cudzoziemiec pracuje jako operator dźwigu w firmie D na podstawie wizy oraz zezwolenia na pracę. Firma J zaproponowała cudzoziemcowi pracę na tym samym stanowisku z wyższe wynagrodzenie. Firma J uzyskała dla cudzoziemca zezwolenie na pracę na stanowisku operator dźwigu. Cudzoziemiec może rozpocząć pracę w firmie J, ponieważ posiada wizę i zezwolenie na pracę dla nowego pracodawcy.

2. Cudzoziemka przebywa w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, z uwagi na wykonywanie pracy jako kelnerka w restauracji XYZ. Pracodawca XYZ zaproponował cudzoziemce zmianę stanowiska pracy na kierownika restauracji. Cudzoziemka ma możliwość wystąpienia do wojewody o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę z uwagi na zmianę stanowiska pracy. Cudzoziemka może rozpocząć pracę na nowym stanowisku, po otrzymaniu od wojewody decyzji o zmianie stanowiska pracy.

3. Cudzoziemka przebywa w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, z uwagi na wykonywanie pracy jako lekarka w szpitalu K. Cudzoziemka chciałaby rozpocząć pracę jako lekarz w szpitalu R, ponieważ dostała tam propozycję wyższej pensji. Cudzoziemka nie może rozpocząć pracy w nowym szpitalu R, gdyż zezwolenie na pobyt czasowy i pracę zostało wydane w celu pracy w szpitalu K. Cudzoziemka powinna wystąpić do wojewody z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę dla nowego pracodawcy – szpitala K i dopiero po jego uzyskaniu będzie mogła rozpocząć nową pracę.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 120 i art. 135 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 z późn. zm.).

ZEZWOLENIE NA PRACĘ

Zezwolenie na pracę jest dokumentem, który **wraz z dokumentem legalizującym pobyt uprawnia do wykonywania w Polsce pracy**. Nie możesz samodzielnie wystąpić o zezwolenie na pracę, jest to dokument wydawany **wyłącznie na wniosek pracodawcy**.

Zezwolenie na pracę jest wydawane na okres do 3 lat i może zostać przedłużone.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 88a ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ

Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę jest dokumentem uprawniającym **zarówno do pobytu w Polsce, jak również do wykonywania w Polsce pracy**. Możesz samodzielnie wnioskować o udzielenie ww. zezwolenie, jednakże jego uzyskanie będzie wymagało współpracy ze strony pracodawcy.

Nie możesz aplikować o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, między innymi jeżeli:

- jesteś pracownikiem delegowanym;
- prowadzisz w Polsce działalność gospodarczą;
- przebywałeś w Polsce w celu pracy sezonowej;
- przebywałeś na terytorium Polski na podstawie polskiej wizy wydanej w celu turystycznym lub w celu odwiedzin u rodziny lub przyjaciół;
- przebywałeś w Polsce w celu turystycznym lub w celu odwiedzin u rodziny lub przyjaciół, na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen;
- przebywałeś poza Polską.

Procedura uzyskania

Wniosek o udzielenie ww. zezwolenia powinieneś złożyć **osobiście** w **czasie legalnego pobytu** w Polsce do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu. Wniosek należy złożyć na **specjalnym formularzu**. Złożenie wniosku może wymagać wcześniejszego umówienia wizyty w wydziale właściwym do spraw cudzoziemców w urzędzie wojewódzkim lub jego delegaturze/oddziale za pomocą elektronicznego kalendarza przyjęć klientów. Upewnij się, co do zasad dotyczących przyjęć interesantów u właściwego wojewody.

Do wniosku powinieneś dołączyć:

- załącznik nr 1, który **wypełnia twój pracodawca**;
- 4 aktualne fotografie;
- kserokopię ważnego paszportu (oryginał do wglądu).

Dodatkowo w urzędzie wojewódzkim powinieneś złożyć:

- **informację starosty**, którą uzyskuje pracodawca. Nie jest ona wymagana między innymi w przypadku, kiedy:
  - zawód, który masz wykonywać w Polsce znajduje się w wykazie zawodów, których wykonywanie zwalnia z obowiązku posiadania ww. informacji;
  - bezpośrednio przed złożeniem wniosku posiadałeś zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt czasowy i pracę u tego samego pracodawcy na tym samym stanowisku;
  - bezpośrednio przed złożeniem wniosku byłeś zatrudniony przez 3 miesiące u tego samego pracodawcy i na tym samym stanowisku na podstawie oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W tej sytuacji będziesz zobowiązany przedstawić ww. oświadczenie, umowę o pracę oraz dokumenty potwierdzających opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne;
  - przebywałeś w Polsce legalnie i nieprzerwanie od 3 lat;
  - 3 lat przed złożeniem wniosku ukończyłeś uczelnię w Polsce, w innym państwie

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ

EOG lub w Szwajcarii albo jesteś doktorantem w Polsce;

- jesteś zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę (patrz część I pkt 1).
- dokument potwierdzający posiadanie zapewnionego miejsca zamieszkania (np. poświadczenie zameldowania, umowa najmu mieszkania lub oświadczenie właściciela lokalu, że możesz w nim mieszkać;
- świadectwo pracy od ostatniego pracodawcy (w przypadku, gdy wykonywałeś wcześniej pracę u innego pracodawcy);
- dokumenty potwierdzające źródła stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków twojej rodziny (dla osoby samotnie gospodarującej – w wysokości wyższej niż 701 zł netto miesięcznie, dla osoby w rodzinie – w wysokości wyższej niż 528 zł netto miesięcznie), np. zeznania PIT o wysokości osiągniętego dochodu za ostatni rok podatkowy lub stosowne zaświadczenie z ZUS;
- dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia (np. stosowne zaświadczenie z ZUS, polisa ubezpieczeniowa).

Opłata skarbową za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę wynosi **440 zł**. Dodatkowo będziesz musiał zapłacić **50 zł** za wydanie karty pobytu.

Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę może zostać Ci udzielone na okres **od 3 miesięcy do 3 lat**.

W **zezwoleniu na pobyt czasowy i pracę**, które uzyskasz, poza okresem jego ważności zamieszczone będą także informacje o:

- pracodawcy,
- stanowisku pracy,
- najniższym wynagrodzeniu jakie masz otrzymywać,
- wymiarze czasu pracy,
- rodzaj umowy, na podstawie której masz wykonywać pracę.

Jeżeli pracujesz u kilku pracodawców informacje te będą zamieszczone odrębnie dla każdego pracodawcy.

Jeżeli spełniasz warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę (patrz część I pkt 1), powyższa informacja w ww. zezwoleniu nie będzie zamieszczona. Zezwolenie będzie zawierać informację o podstawie prawnej zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

W przypadku uzyskania od wojewody **decyzji negatywnej** w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę masz prawo **odwołać się od tej decyzji do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w terminie 14 dni od daty jej doręczenia** za pośrednictwem wojewody, który odmówił ci zezwolenia. Jeżeli uznasz decyzję Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za niesprawiedliwą będziesz miał prawo złożyć skargę do sądu administracyjnego.

Przykłady:

1. Cudzoziemiec chciałby rozpocząć pracę jako kierowca autobusu w przedsiębiorstwie XYZ.

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ

Cudzoziemiec złożył w urzędzie wojewódzkim wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Cudzoziemiec nie był obowiązany dołączyć do wniosku informacji starosty, ponieważ kierowca autobusu jest w Polsce zawodem szczególnie pożądanym. Po przeprowadzeniu stosownego postępowania wojewoda wydał Cudzoziemcowi zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, które zawierało informacje, iż cudzoziemiec może pracować w firmie XYZ, jako kierowca autobusu. Cudzoziemiec może wykonywać pracę tylko w firmie XYZ, jako kierowca autobusu.

2. Cudzoziemka ukończyła w Polsce wyższe studia stacjonarne na filologii angielskiej i chciała rozpocząć pracę jako tłumacz w firmie ABCD. Cudzoziemka wystąpiła o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, do wniosku nie dołączyła informacji starosty, ponieważ jest zwolniona z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę. Wojewoda wydając jej zezwolenie na pobyt czasowy nie wpisał w nim informacji o pracodawcy oraz warunkach pracy, jedynie podstawę prawną zwolnienia z zezwolenia na pracę. Po roku cudzoziemka dostała ofertę pracy w szkole języka obcego. Cudzoziemka może rozpocząć tam pracę, ponieważ w zezwoleniu na pobyt czasowy nie określono pracodawcy, ani warunków pracy.

3. Cudzoziemiec chce wykonywać pracę jako piekarz w piekarni G, pracodawca uzyskał dla niego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Cudzoziemiec uzyskał wizę i przyjechał do Polski, jednakże dostał ofertę pracy jako piekarz w cukierni LKJ. Cudzoziemiec złożył wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę z uwagi na pracę w cukierni LKJ. Do wniosku musi dołączyć informację starosty, ponieważ chce rozpocząć pracę u innego pracodawcy niż wpisany do ww. oświadczenia. Wojewoda udzielając mu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę wpisze mu w decyzji pracodawcę oraz warunki pracy. Cudzoziemiec może wykonywać pracę tylko w cukierni LKJ.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 114 – 117 ustawy o cudzoziemcach

OŚWIADCZENIE O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI

Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi jest dokumentem, który **wraz z dokumentem legalizującym pobyt uprawnia do wykonywania w Polsce pracy**. Nie możesz sam wystąpić z wnioskiem o wydanie tego dokumentu może to uczynić tylko pracodawca.

Pamiętaj, że praca na podstawie ww. oświadczenia dotyczy tylko obywateli: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy.

Na podstawie oświadczenia możesz pracować łącznie nie dłużej niż 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy, nie zależnie u ilu pracodawców pracowałeś.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 88z ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017r. w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2349).

ZEZWOLENIE NA PRACĘ SEZONOWĄ

Zezwolenie na pracę sezonową jest dokumentem, który wraz z dokumentem legalizującym pobyt uprawnia do wykonywania w Polsce pracy sezonowej. Wykaz sektorów, w których może być wykonywana praca sezonowa określony jest w przepisach prawa. Nie możesz samodzielnie wystąpić o zezwolenie na pracę sezonową, jest to dokument wydawany wyłącznie na wniosek pracodawcy.

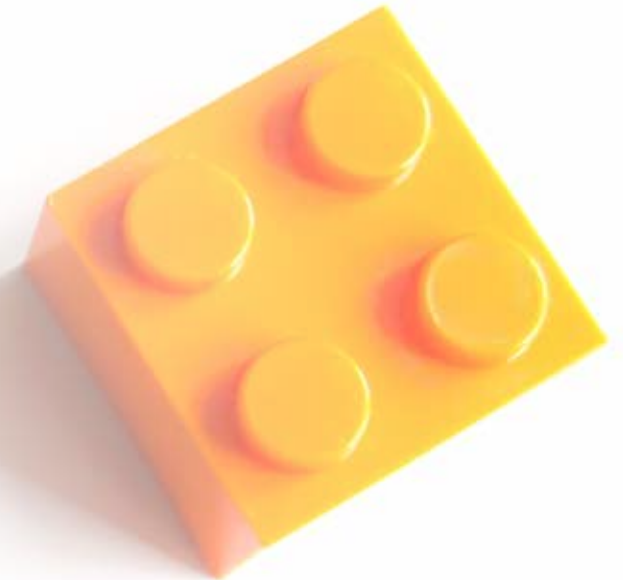
Zezwolenie na pracę sezonową jest wydawane na okres do 9 miesięcy w okresie roku kalendarzowego.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 88a ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

3

MOŻLIWOŚĆ WYKONYWANIA PRACY W PROCEDURZE LEGALIZACJI POBYTU

LEGALNY POBYT

W czasie procedury legalizacji pobytu możesz legalnie przebywać i pracować w Polsce. Musisz jednak spełniać opisane poniżej warunki.

Ważne jest, aby wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE **został złożony w czasie legalnego pobytu na terytorium Polski**. Jeżeli dotrzymasz ww. terminu w trakcie składania wniosku pracownik urzędu wojewódzkiego umieści w twoim paszporcie specjalny stempel. Twój pobyt na terytorium Polski będzie legalny, aż do końca postępowania w sprawie legalizacji pobytu. Pamiętaj jednak, że uprawnienie dotyczy pobytu w Polsce – stempel nie zapewnia bowiem możliwości swobodnego przekraczania granicy Polski oraz przemieszczania się po krajach obszaru Schengen. Jeśli wyjedziesz z Polski, twój ponowny wjazd uzależniony będzie od spełnienia określonych warunków (np. posiadania odpowiedniej wizy).

PODSTAWA PRAWNA:

art. 108 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

LEGALNA PRACA

W czasie procedury legalizacji pobytu możesz legalnie przebywać i pracować w Polsce. Musisz jednak spełniać opisane poniżej warunki.

Jeżeli przebywasz w Polsce na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży stempla potwierdzającego złożenie wniosku o zalegalizowanie pobytu możesz wykonywać pracy na terytorium Polski, jeżeli:

- posiadasz zezwolenie na pracę i przed złożeniem wniosku byłeś uprawniony do wykonywania w Polsce pracy,
- jesteś zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę,
- przed złożeniem wniosku byłeś zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę z uwagi na posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia na studiach, zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych, zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną, zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiary handlu ludźmi, zezwolenia na pobyt czasowy dla posiadacza zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub członka jego rodziny,
- złożyłeś wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji lub zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej i kontynuujesz pracy zgodnie z posiadanym przez siebie wcześniej zezwoleniem na pobyt czasowy lub zezwoleniem na pracę.
- wykonywałeś na terytorium Polski pracę na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi i ubiegasz się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę z uwagi na kontynuację pracy u tego samego pracodawcy i na tym samym stanowisku, co w oświadczeniu.

Przykłady:

1. Cudzoziemiec posiadał zezwolenie na pobyt czasowy z uwagi na pozostawanie w związku małżeńskim z obywatelką polską z terminem ważności do dnia 3 lipca 2019 r. Cudzoziemiec pracuje w Polsce jako kucharz w restauracji X. W dniu 30 maja 2019 r. cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy. W trakcie składania wniosku pracownik urzędu wojewódzkiego zamieścił w paszporcie cudzoziemca stempel potwierdzający złożenie wniosku. W między czasie cudzoziemiec otrzymał ofertę pracy i rozpoczął pracę w restauracji Y. Cudzoziemiec może legalnie pracować w czasie całego postępowania w sprawie legalizacji pobytu w Polsce, ponieważ złożył wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy w terminie i przed jego złożeniem posiadał zezwolenie na pobyt czasowy, które zwalniało go z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

2. Cudzoziemka przyjechała do Polski na podstawie wizy z terminem ważności do 20 grudnia 2018 r. w celu rozpoczęcia pracy jako informatyk w firmie X na podstawie zezwolenia na pracę. W dniu 10 listopada 2018r. cudzoziemka złożyła wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, gdyż kontynuuje pracę jako informatyk w firmie X. W trakcie składania wniosku pracownik urzędu wojewódzkiego zamieścił w paszporcie cudzoziemca stempel potwierdzający złożenie wniosku. Cudzoziemka może legalnie wykonywać w Polsce pracę w trakcie procedury legalizacji pobytu w Polsce, ponieważ złożyła wniosek w terminie i kontynuuje zatrudnienie u tego samego pracodawcy, na tym samym stanowisku.

3. Cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt czasowy i pracę z uwagi na wykonywanie w Polsce pracy jako inżynier sanitarny w firmie X. Termin ważności zezwolenia to 23 maja 2019r. W dniu 16 maja 2019 r. cudzoziemiec zakończył pracę w firmie X i otrzymał ofertę pracy w firmie XYZ również jako inżynier sanitarny. W dniu 21 maja 2019 r. cudzoziemiec złożył wniosek o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, ponieważ zamierza pracować w firmie XYZ. Cudzoziemiec może legalnie przebywać w Polsce w czasie postępowania w sprawie legalizacji pobytu, nie może jednak legalnie pracować, ponieważ nie kontynuuje pracy u tego samego pracodawcy.

4. Cudzoziemka posiada oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wystawione przez firmę FRT w celu pracy jako sprzedawczyni. Cudzoziemka przyjechała do Polski na podstawie wizej z terminem ważności do 15 stycznia 2019r. W międzyczasie cudzoziemka otrzymała ofertę pracy jako pomoc domowa w domu państwa Y. W dniu 10 stycznia 2019 r. cudzoziemka złożyła wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę z uwagi na pracę jako pomoc domowa w domu państwa Y. Cudzoziemka może legalnie przebywać w Polsce, ponieważ wniosek został złożony w terminie. Cudzoziemka nie może legalnie pracować, ponieważ pragnie rozpocząć pracę u innego pracodawcy i na innych warunkach niż przewidywało to oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

PODSTAWA PRAWNA:

art. 87 ust. 1 pkt 12 lit b, art. 87 ust. 2 pkt 5, art. 88g ust. 1b oraz art. 88za ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ – CO DALEJ?

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ - CO DALEJ?

Po uzyskaniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, urząd wojewódzki z urzędu wyda Ci kartę pobytu. **Karta pobytu** uprawia Cię do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności posiadania wizy. W karcie pobytu będzie zamieszczona adnotacja „Dostęp do rynku pracy”, nie oznacza to jednak, iż posiadasz prawo w podjęcia pracy u dowolnego pracodawcy i na dowolnych warunkach. O tym czy możesz dowolnie zmieniać pracę decyduje, czy masz pełny dostęp do rynku pracy (patrz część I pkt 1), czy też masz ograniczony dostęp do rynku pracy (patrz część I pkt 2).

Jeżeli będziesz chciał **zmienić pracodawcę lub warunki pracy** powinieneś postępować zgodnie z wskazówkami opisanymi w części I pkt 3.

Masz ogólny **obowiązek zawiadomić wojewodę, który udzielił zezwolenia na pobyt czasowy, w terminie 15 dni roboczych, o ustaniu przyczyny udzielenia tego zezwolenia**. W przypadku kiedy nie dopełnisz tego obowiązku wojewoda będzie miał prawo odmówić ci udzielenia kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy.

Jeżeli utracisz pracę, u któregośkolwiek z pracodawców wpisanych do **zezwolenia na pobyt czasowy i pracę** powinieneś w ciągu 15 dni roboczych pisemnie powiadomić o tym wojewodę, który udzielił tego zezwolenia. Jeżeli w posiadanym przez Ciebie zezwoleniu na pobyt czasowy i pracę nie został wpisany żaden pracodawca obowiązek ten Ciebie nie dotyczy. Jeżeli dopełnisz tego obowiązku masz 30 dni na poszukiwanie nowej pracy, w tym czasie wojewoda nie cofnie posiadanego przez Ciebie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

W przypadku **zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji** jesteś obowiązany zawiadomić pisemnie wojewodę w ciągu 15 dni roboczych o utracie pracy, ale także o zmianie pracodawcy lub warunków pracy.

Przykłady:

1. Cudzoziemka pracuje jako krawcowa w firmie X oraz w firmie Z, z tego tytułu posiada zezwolenie na pobyt czasowy i pracę. Cudzoziemka ukończyła w Polsce szkołę policealną i z tego tytułu jest zwolniona z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, dlatego wojewoda w decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę nie wpisał jej pracodawców X i Z. Cudzoziemka zakończyła pracę w firmie Z, nie ma jednak obowiązku informowania o tym wojewody, ponieważ nie ma wpisanych pracodawców w zezwoleniu oraz nie ustalał całościowo cel jej pobytu w Polsce – nadal pracuje w firmie X. Po pół roku cudzoziemka zakończyła też pracę w firmie X. Musi teraz w ciągu 15 dni roboczych zawiadomić o tym wojewodę, który udzielił jej zezwolenia, ponieważ ustala przyczyną udzielenia jej zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

2. Cudzoziemiec pracuje jako elektryk w zakładzie produkcyjnym XYZ. Wojewoda udzielił mu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, w którym wskazany jest pracodawca XYZ oraz stanowisko pracy elektryka. Cudzoziemiec stracił pracę w ww. zakładzie i jest teraz zobowiązany do zawiadomienia w ciągu 15 dni roboczych wojewodę, który udzielił tego zezwolenia o tym fakcie. Cudzoziemiec w ciągu 30 dni znalazł nowego pracodawcę i może wystąpić z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę dla nowego pracodawcy.

3. Cudzoziemka jest żoną obywatela polskiego i posiada zezwolenie na pobyt czasowy z tego tytułu. Dodatkowo cudzoziemka pracuje jako kosmetyczka w zakładzie kosmetycznym W. Cudzoziemka straciła pracę w salonie kosmetycznym W, a następnie po miesiącu rozpoczęła pracę w salonie kosmetycznym G. Cudzoziemka nie była zobowiązana powiadomić wojewody o zakończeniu pracy w zakładzie G, ani o zmianie pracodawcy, ponieważ jest zwolniona z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, gdyż posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone z uwagi na pozostawanie w związku małżeńskim z Polakiem.

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ - CO DALEJ?

PODSTAWA PRAWNA:

art. 122, art. 123 oraz art. 134 ustawy o cudzoziemcach.

Bezpieczna przystań

Projekt „Opracowanie i wdrożenie długofalowej strategii komunikacyjnej Urzędu do Spraw Cudzoziemców” współfinansowany z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

Wyłączna odpowiedzialność za wyrażone opinie spoczywa na autorze i Komisja Europejska oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

ul. Taborowa 33
02-699 Warszawa

e-mail: udsc@udsc.gov.pl
www.udsc.gov.pl

facebook.com/udsc.gov
twitter.com/UdSC_gov_pl